

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v torek, dne 27. februarja 1934.

Štev. 24.

Vprašanje javnih del

Z bližnjim pričetkom gradbene sezone stopa tudi vedno bolj v ospredje vprašanje javnih del. Da je to vprašanje neodložljivo, ni nobenega dvoma več in z uredbo o javnih delih je naravnost poudarjena dolžnost, da se prično javna dela izvajati. Med temi javnimi deli je gradnja cest, ureditev rek in potokov posebne važnosti, ker je od teh del naravnost odvisna večja gospodarska sila dežele. Ne moremo vendar trpeti, da leto za letom uničujejo povodnji milijone in milijone narodnega premoženja, prav tako pa ne moremo še nadalje prenašati, da zastaja naš tujski promet, da izgublja na vrednosti naše blago, ker vsled slabih cest ne prihaja tujec v deželo, prevoz vsakega blaga pa se vsled slabe ceste podraži do te mere, da se ne izplača več niti prodaja blaga.

Zaradi gospodarskega napredka dežele moramo že enkrat pričeti z reševanjem našega cestnega vprašanja in regulacijo naših rek in potokov. Z reševanjem teh vprašanj pa moramo začeti tudi zato, ker je v zvezi s tem dana naravnost edinstvene možnosti, da rešimo vprašanje brezposelnosti vsaj za velik del delavstva.

Tako gradnja cest ko regulacija rek pa zahteva dobro organizirano delo, ki se mora voditi že skoraj na vojaški način. Zato ni noben slučaj, da se na Bolgarskem rešuje to vprašanje s trudoviki, z obvezanci, ki se vpokličejo mesto na vojaško delo na izvrševanje javnih del. Pa tudi v drugih državah se to vprašanje rešuje na podoben način, kakor vidimo v Avstriji in Nemčiji. Čas je, da po zgledu teh držav pričnemo tudi mi z izvajanjem javnih del.

Katera javna dela so najbolj nujna, o tem ni treba izgubljati dosti besed, ker so ta na dlani. Tako ni nobenega dvoma, da spadajo med najnujnejša dela regulacija Savinje, zasavska cesta, zveza Ljubljane s Sušakom in zboljšanje obstoječih cest. Glavno je to, da se prične z organizacijo javnih del, ker je jasno, da morejo biti ta uspešna le, če pride do čim bolj složnega sodelovanja med državo, banovino, občini in zasebnimi interesi. To sodelovanje se seveda ne bi smelo omejevati le na to, da bi se določil program javnih del, temveč bi se moralo zlasti nanašati na financiranje teh del in na organizacijo del samih.

Zlasti pa bi bilo potrebno, da bi se tudi pri nas organizirale čete prostovoljnih brezposelnih ljudi, ki bi prevzele določena dela. Država bi morala skrbeti, da bi imeli ti ljudje hrano in obleko in jim vrhu tega še jamčiti neki minimalni zaslužek. Kar je v nekaterih drugih državah obvezna dolžnost, to bi bila pri nas le prostovoljna in nobenega dvoma ni, da bi bilo dovolj takšnih prostovoljcev. Saj imajo ljudje vendarle raje, da si zaslužijo svoj kruh, kakor pa da so odvisni le od podpor, ki so dostikrat le miloščina. Deloma bi se mogla k tem javnim delom pritegniti tudi vojska, kakor je bil velik del velike sibirskeske železnice zgrajen le od sibirskih polkov.

Statistika našega izvoza kaže, da dajemo velik del svojih pridelkov v tujino naravnost v brezcenje. Ali ne bi bilo bolje, da bi te svoje pridelke uporabili v to, da z njimi dobro nahranimo svoje ljudi, ti pa zato pri javnih delih zaslužijo to hrano. Glavni del pripravljanih del za javna dela bi moral biti v tem, da bi se uredila aprovizacija za vse delavce, da bi se na ta način zmanjšale finančne težkoče na minimum.

Organizacija javnih del bi se morala izvesti tudi s tem namenom, da se vzbudi v ljudeh nagon do ustvarjanja. Je v ustvarjanju tako velika lepota, tako močno osebnostno zadoščenje, ki vzpodbuja vsakega človeka. To pozitivno stran v človeku je tre-

ba izkoristiti za splošni napredek in zato ljudem omogočiti da delajo, da se izkažejo za koristne ude človeške družbe. Treba dati ljudem orodje v roke, treba jim dati vsaj najnujnejše za življenje, da morejo njih mišice delati in to naj bo tudi eden glavnih ciljev naših javnih del.

Samo ne čakati, da bi se ta dela začela sama od sebe. Ni danes denarja, da bi se mogla velika javna dela kar razpisati in potreben denar za dela bi bil tu. Pač pa je mogoče kombinirati, da se tudi pri slabem finančnem stanju spravi skupaj to, kar je potrebno za javna dela. Toda biti mora nekdo tu, ki skrbi za vse te kom-

binacije, imeti moramo urad ali zavod, ki izvaja javna dela in ki razdeli bremena na posamezne interese. Potreben nam je posebni organ za izvajanje javnih del.

Ta organ treba čim prej ustanoviti. Kako se imenuje, ali se organizira v območju tega ali drugega državnega ali banovinskega urada, je postranskega pomena. Glavno je, da se organizira, da se prično javna dela izvajati, da čete mladih in krepkih ljudi dobe zaposlitev. Vprašanje javnih del je eno prvih vprašanj, ki jih je treba takoj rešiti, ker pomeni vsako odlašanje samo nenadomestljivo gospodarsko škodo!

Določila za izvoz lesa v Italijo

Sklepi tržaške konference

Poročali smo že, da je bila v dneh od 29. do 30. januarja v hotelu Excelsior v Trstu konferenca zastopnikov lesnih izvoznikov iz Avstrije, Rumunije in Jugoslavije ter prodajalke ruskega lesa v Italiji, tvrdke Feltrinelli, da se določijo enotni pogoji za izvoz lesa v Italijo. Konferenci je predsedoval generalni ravnatelj Schwarzkopf. Na konferenci je bilo sklenjeno, da se razdele vsi lesni izvozniki v Italijo v dve skupini. Severni skupini pripadejo avstrijski, jugoslovanski (zlasti slovenski) izvozniki ter tvrdka Feltrinelli za ruski les. Nadalje je bilo sklenjeno, da se izvoli poseben odbor, ki naj izdela in prouči določila o sortimentu in cenah za severno skupino. V ta odbor so bili izvoljeni gospodje: direktorja Cardarelli in Fesner za tvrdke Feltrinelli (ruski les), konzul Hieng za Jugoslavijo in gen. direktor Thomaser za Avstrijo. Vse skupine so se obvezale, da se bodo njih izvozniki ravnali po določenih, ki jih sprejme konferenca. Ker pa za mehkki les še ni bila ustanovljena enotna jugoslovanska izvozna organizacija, bi bili ti sklepi za jugoslovanske izvoznike obvezni šele po ustanovitvi te organizacije. V zadnjem času so dela za ustanovitev te organizacije že toliko napredovala, da bo ta v najkrajšem času tudi uresničena in Zavod za pospeševanje zunanje trgovine bo skoraj zaključil redakcijo pravilnika, ki bo podlaga novi organizaciji. Tudi trgovinski minister dr. Demetrovič se je že izjavil za ustanovitev te enotne organizacije.

konično obrobjen rezan les: smreka, jelka, bor

	mm 10	12	15	18	20/60
I/II. od 16 cm širine dalje	185—	170—	160—	140—	135—
II. od 16 cm širine dalje	180—	165—	155—	135—	130—
III. od 16 cm širine dalje	115—	105—	100—	90—	85—
podmera tombante 8—15 cm širine	85—	80—	75—	70—	70—
isto za mm 20	70—	25	30		
isto za mm 20	70—	25	30		
morali in polmorali tombanti v običajnih dimenzijah (polni izmeri)		4 m dolgi			100 lir
		4.5 do 6 m dolgi			110—
Za fob Trst ali fob Sušak postavljeno in borovino, izključno italijanske uvozne carine:					
	mm 10	12	15	18	20/60
I/II. 16 cm šir. dalje (Kotor, Lika)	206—	191—	181—	161—	156—
II. od 16 cm šir. dalje (Kotor, Lika)	201—	186—	176—	156—	151—
III. 16 cm šir. dalje (Kotor, Lika)	136—	126—	121—	111—	106—
IV. 16 cm šir. dalje (Kotor, Lika)	121—	111—	106—	96—	91—
pod mero tombanti 8—15 cm šir.	106—	101—	96—	91—	91—
isto za mm 20	91—	25	30		
isto za mm 20	91—	25	30		
morali in polmorali tombanti v običajnih dimenzijah (v polni izmeri)		4 m dolgi			121 lir
		4.5 do 6 m dolgi			131 lir

Blago se zaračunava v polnih in ne reduciranih izmerah, jamlje se pol centimetra za poln centimeter.

K tem minimalnim prodajnim cenam se zaračunavajo še

ti dodatki:

6 odstotkov pri paralelnem blagu,
4 odstotki pri ev. zaračunavanju reduciranih izmer.

10 lir za m³ pri dobavah posebno širokega blaga od 25—30 cm navzgor.

5 lir za m³ pri dostavi s tovornim avtomobilom ali drugimi transportnimi sredstvi v skladišče, na ležišče ali stavbišče.

A. Sortimentna določila

Odbor je podrobno proučil od avstrijskega odbora za lesno gospodarstvo pripravljena »Sortimentna določila« in sklenil, da sprejema ta določila pri nadaljnjih prodajah in nadaljnjem sortiranju za podlago.

Zastopnik Jugoslavije je zahteval z ozirom na deloma manj vredno kakovost rezane jelovine iz kotorskega okraja in Like, in sicer samo za jelovino te proveniencie, ohranitev IV. razreda.

Ravnatelj tvrdke Feltrinelli, kot prodajalca ruskega lesa — so izjavili, da odgovarja blago ruskega IV. razreda avstrijskemu III. in tako imenovanju »tombanti« avstrijskemu I/II. razredu in da so prodajne cene zgrajene na tej podlagi.

B. Določila o prodajnih cenah

Soglasno so se določile naslednje minimalne prodajne cene franko vagon Trbiž, oz. pariteta prihod Trbiž, izključno italijanske uvozne carine za

podlagi ter izjavili, da tvrdka Feltrinelli per saldo gotovo ne prodaja pod temi minimalnimi cenami, temveč da so njene prodajne cene celo višje, vsled česar je verjetno, da se bodo prodajne cene za avstrijski in jugoslovanski les zboljšale.

(Konec prihodnj.)

Deset let sušaskega pristanišča

Dne 24. februarja je preteklo deset let, odkar so italijanske čete zapustile Sušak v naravnost obupno žalostnem stanju. Takoj po odhodu italijanskih čet so se razmere zboljšale in Sušak je začel delovati, da more ob prvi desetletnici jugoslovanske pripadnosti podati lepo in razveseljivo bilanco.

V teh desetih letih je znašal uvoz 2 milijona 3.046 ton, izvoz pa 2.652.819 ton. Skupni promet je dosegel torej 4.655.865 ton. Od najvažnejših predmetov sušaskega prometa omenjamo: 501.828 ton premoga, 535.821 ton raznih fosfatov, 136.917 ton pirita in solitra, 115.625 ton raznega materiala, 60.294 hl vina, 233.167 ton cementa, 98.687 ton soli, 45.966 ton raznega kolonialnega blaga, 23.432 ton asfalta, 7756 ton sadja, 5255 ton mineralne vode, 2.074.131 ton lesa in 142.102 ton drv.

Po morju je prišlo v Sušak 1.206.207 polnikov, odpotovalo pa 1.181.178. Ladij je prišlo v Sušak 28.584 z 18.022.943 tonami. Jugoslovanskih ladij je bilo 25.138 redne in 2223 svobodne plobe. Jadrnic je prišlo v pristanišče 8694 z 1.051.050 tonami. Od jadrnic je bilo 3828 jugoslovanskih in 4846 italijanskih.

Dvojna številka

»Trgovskega Tovariša«

Izšla je januarsko-februarska številka »Trgovskega Tovariša«, ki znova dokazuje, da je ta naša edina splošno gospodarska revija odlično urejena in na višku. Od bogate in aktualne vsebine omenjamo: Z ozirom na Mussolinijeve načrte glede rešitve podonavskega vprašanja je posebno aktualen članek »Gospodarska Mala antanta — podlaga gospodarske sanacije Podonavja«, ki je objavljen na uvodnem mestu. Članek podaja jasno smer, kako edino je mogoče rešiti podonavsko vprašanje v skladu z interesi vseh podonavskih držav. — Zelo poučen je naslednji članek Oeconomicusa o valutnem koasu iz l. 1933. — Naš znani gospodarski znanstvenik dr. Böhm pa podaja v članku »Deset letnikov Trgovskega Tovariša, njegovo delo in pomen« tudi zelo koristen pregled, kako se je razvil slovenski trgovski pokret, kako se je iz nekdanjega omalovaževanja gospodarskega dela polagoma razvilo spoznanje, da brez tega dela ni pravega napredka. Iz te perspektive tudi presoja delo »Trgovskega Tovariša« in pri tem podaja celo vrsto lepih misli. — Aktualen je tudi članek inž. Toma Kneza: Ali naj se uvede v svetu esperanto ali angleščina kot mednarodni pomožni jezik. Članek daje lep pregled vseh poizkusov, da se pride do enotnega svetovnega jezika. — I. Kaiser nadaljuje svojo veliko in s podatki bogato podprto razpravo o »Potih in ciljih našega gospodarstva«. — O prodiranju Japonske, zopet zelo aktualnem pojavu pa poroča dr. Sarabon. Jasna in objektivna slika tega prodiranja se vidi iz članka — O našem gospodarstvu v začetku l. 1934«, poroča na svoj znani vestni način g. D. P. — Serijo člankov zaključuje »Zir« s člankom o starosti svetovnih trgov. — Sledi bogat listek in Društvene vesti.

Trgovski Tovariš izhaja enkrat mesečno in velja za vse leto le 36 Din. Izdaja ga Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani, ureja ga pa že enajsto leto g. Josip J. Kavčič, predsednik Zveze trg. združenj. Naj ne bo gospodarskega človeka, ki ne bi bil naročnik lista.

Sprememba zakona o neposrednih davkih

§ 8. — Čl. 59. zakona o neposrednih davkih se doda nov odstavek: »Mali obrtniki (toč. 2b, čl. 42) plačajo v krajih, za katere veljajo odredbe toč. III. čl. 27 zakona o neposrednih davkih za davek 120 Din in za vsakega pomočnika po 60 Din na leto, obvezanci tretje skupine čl. 42. pa plačajo letno 80 Din in za vsakega pomočnika 40 Din in sicer v krajih do 10.000 prebivalcev.

V krajih od 10.000 do 20.000 se poveča davek za 25 odstotkov, v mestih od 20 do 50 tisoč za 50% in v mestih z nad 50 tisoč prebivalcev za 75 odstotkov.

Avtotaksiji plačajo 50 odstotkov višje zneske.

Ti davki se morajo plačati v rokih, določenih po prvem odstavku čl. 148 zakona o neposrednih davkih. (Ta se glasi: Davek dosepeva v plačilo v štirih enakih letnih obrokih: dne 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra.)

Kot osnova za odmero samoupravnih doklad velja 80% letnega davka.

V čl. 59, toč. I. se črtajo besede: »tretje skupine... 4%«.

§ 9. — Čl. 64 zakona o neposrednih davkih se doda: »če se odmerjajo po davnem razporedu. To velja tudi za primere, ki so bili po prejšnjih predpisih oproščeni.«

§ 10. — Prvi odstavek čl. 69, II se spremeni in se glasi: »Davek na rente, ki se pobira po čl. 71 posredno po dolžniku, znaša 6% za obresti od hranilnih vlog in onih po tekočem računu. Samoupravnim dokladam ne podleži davek, ki ga plačujejo podjetja po čl. 71 zakona o neposrednih davkih po točki I. tega člena.«

§ 11. — Po točki 8 čl. 76 zakona o neposrednih davkih se doda nov odstavek: »Zadruga iz točke 7. in 8., če delajo z nečlani, nimajo pravice na oprostitvev in vsaka prekršitev teh predpisov v teh točkah ko tudi prodaja luksuznih predmetov iz seznama, ki ga sestavi kmetijski minister v sporazumu s finančnim ministrom, ko tudi prodaja alkoholnih pijač imajo za posledico trajno izgubo oprostitve od davka.«

(Družbenega davka so oproščene po točki 7.: vse zadruga (tudi agrarne zajednice) in njih zveze, ustanovljene po zakonih o združništvu, in sicer tako zadruga, kakor tudi zveza, če je v njej včlanjenih najmanj 20 takih zadrug, če ne razdeljujejo dobička, če ne dajejo članom upravnega odbora in nadzornega odbora taniem in če se njih rezerve nikakor in nikoli ne smejo razdeliti med zadrugnike; po točki 8 pa: nabavljalne zadruga državnih nameščencev in njih zveza, ustanovljena po zakonu z dne 5. decembra 1920.)

§ 21. — Čl. 81 zakona o neposrednih davkih se doda nov odstavek, ki se glasi: »Če pa so posamezna pravna dela ali posli podjetja izvršeni brez sprejema enake vrednosti ali pa pod okoliščinami, ki dajejo upravičen razlog za mnenje, da se je z njimi namerno znižal čisti dohodek podjetja, se morajo pri določevanju davčne osnove vračunati v pravi vrednosti vsa plačila, dajatve in prejemki podjetja, storjena na podlagi teh pravnih del ali poslov. Enako se mora postopati, če v bilanci vrednost posameznih aktivnih ali pasivnih postavk ne odgovarja okoliščinam. Ta odredba se ne uporablja po izvršeni odmerbi davka.«

§ 13. — Točka I. čl. 82 zakona o neposrednih davkih se spremeni in se glasi: »Neposredni davek, plačan po tej obliki in samoupravne doklade do višine tega davka. Drugi neposredni davki in samoupravne doklade se vštejejo v davčno osnovo v polnem znesku.«

Po toč. 11. v istem členu se dodajo te nove točke:

»12. Obresti, vračunajoč tu tudi vse postranske dajatve (provizije, odobritve jamstev in podobno) od posojil, krediti kakršnekoli vrste, posredovanja, financiranje in podobno, ki se priznavajo upnikom v tujini z zneskom, ki presega obrestno mero 8%.

Od zneskov, ki po prednjem odstavku podleže družbenemu davku, se ne pobira davek na rente.«

»13. Izgube vsled borznih spekulacij v tujini, v kolikor niso v zvezi z osnovnim poslom podjetja in v kolikor niso dokazane.«

§ 14. — Točki 6. čl. 83 zakona o neposrednih davkih se doda: »in če so te izgube vnešene pod posebno postavko računa izgube in dobička.«

Toč. 7. čl. 83 zakona o neposrednih davkih se glasi: »vsote, ki so v bilanci odpisane in vložene v posebne, a ne občne rezervne fonde, namenjene za kritje zmanjšanja vrednosti zgradb, ki ne podleže zgradarini, nadalje strojev, orodja in drugega poslovnega pohištva gospodarskih, obrtniških, tvorniških, prometnih ali rudarskih podjetij. Glede izgub na substanci rudnikov veljajo določbe iz čl. 54, toč. 5 zakona o neposrednih davkih.«

V toč. 8 čl. 83 zakona o neposrednih davkih se doda: »Takšen pokojninski fond mora biti samostojen in mora imeti svojo ločeno Upravo.«

§ 15. — Drugi odstavek čl. 86 se spremeni in se glasi: »Toda osnovni davek z dopolnilnim ne sme znašati manj ko 2 pro mile, t. j. 2 dinarja od 1000 Din blagovnega bruto prometa, pri zavarovalnih družbah pa ne manjši od 2‰, t. j. 2 dinarja od 1000 Din letnih brutto premij (razumevajoč tu tudi reosigurane premije) po odbitku storniranih poslov in bonov. Pri denarnih zavodih in podjetjih, ki se bavijo z izvozom osnovnih agrarnih proizvodov, ne moreta biti osnovni in dopolnilni davek manjša od 2‰, to je 2 dinarjev od 1000 Din vložnega kapitala. V primeručasne odmere davka po čl. 80 zakona o neposrednih davkih, se odmeri davek z 2‰, t. j. 2 Din od 1000 Din vložnega kapitala, oziroma od čistega premoženja, če ni vložnega kapitala. Samoupravne doklade se smejo pobirati samo od 50% minimalnega davka.«

V čl. 86 zakona o neposrednih davkih se dodaje po 6. odstavku: »Od tako proračunanega vložnega kapitala se odbijajo zaradi izračunanja donosnosti oni bilančni zneski, katerih dohodki ne spadajo v davčno osnovo.«

Koncem čl. 86 se doda: »Od dividend, ki jih izplačujejo delniške družbe in od presežkov, ki jih zadruga izplačujejo na združne deleže, se plača 10%. Ta davek morajo družbe in zadruga zadržati in izročiti državni blagajni najkasneje v 15 dneh po izplačilu. Na ta davek se ne smejo nalagati nobene samoupravne doklade.«

§ 16. — Zadnji odstavek čl. 95 zak. o neposrednih davkih se spremeni in se glasi: »Davek na dohodek hišnega služabništva znaša letno 50 Din za vsako osebo. Za dokaz o plačnem davku službi davčna karta, ki se mora nabaviti za vsako osebo najkasneje do konca januarja vsakega leta, oziroma v 15. dneh po sprejemu v službo. Davčna karta velja za leto dni za eno osebo služabništva brez ozira na osebo, čas zaposlenja in višino dohodka. Delodajalec, ki sploh ne, ali ki pravočasno ne nabavi davčne karte, plača kazen v višini petkratne vrednosti davčne karte. Karta se glasi na ime delodajalca in on jo mora nabaviti, plačani davek pa more od uslužbenca nadoknaditi.« (Dalje prih.)

Adria prašek je boljši

Razstave sejmi

Udeležba naše države na svetovni razstavi v Čikagu. Svetovna razstava v Čikagu, ki je bila otvorjena lansko leto, bo tudi letos otvorena in bo odprta v dneh od 19. maja do 19. novembra. Tvrde, ki želijo sodelovati in razstaviti svoje blago v skupnem paviljonu, naj javijo to Zbornici za TOI, kjer dobe pogoje za udeležbo.

Veliki mednarodni velesejem v Rio de Janeiro. Glavno mesto Združenih držav Braziliije, zvezni distrikt, Rio de Janeiro bo obhajalo dne 12. avgusta 1934 stoletnico svoje avtonomne uprave. V proslavo te pomembne obletnice je tamošnja vlada sklenila prirediti veliki mednarodni velesejem, ki bo trajal 3 mesece in sicer od 12. avg. do 15. novembra 1934. Interesenti, ki bi se zanimali za to razstavo radi udeležbe, naj se za podrobne informacije obrnejo na Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Naše narodno gospodarstvo v januarju 1934

(Po statistiki OUZD-a v Ljubljani.)

Konjunktorni razvoj posameznih industrij je ostal v glavnem isti kot je bil v decembru 1933. Največji prirast izkazuje tekstilna industrija in sicer +2081 delavcev, napram 2284 v decembru lanskega leta. Gradnje železnic, cest in vodnih zgradb imajo 538 delavcev več zaposlenih nego lansko leto. Kemična industrija je narasla v zadnjem letu za 229 delavcev. Največji absolutni padec izkazuje gradnje nad zemljo in sicer —707 delavcev. Skoraj istotoliko je nazadovala industrija za predelovanje lesa in rezbarstvo, namreč —703 delavcev. Obratno pa je gozdno-žagarska industrija napredovala v zadnjem letu za 105 delavcev. Veliko konjunktorno nazadovanje je tudi v trgovini, katera ima pri OUZD-u zavarovanih letos —669 delavcev manj nego lansko leto.

Sezijski razvoj izkazuje v glavnem padec, kakor je to sploh vedno v tem času. Napram decembru 1933 je padlo število zavarovancev za 3614. Napredovala ni v sezijskem pogledu skoraj nobena industrija. Največji sezijski prirast izkazuje industrija hrane in pijače in še ta znaša samo +22 delavcev. Sezijska zaposlitev je najbolj padla pri gradnjah nad zemljo za —640 zavarovancev, pri predelovanju kože in njenih surogatov za —464 zavarovancev in oblačilni industriji za —393 zavarovancev. Zimska moda ponehava in pomladanska moda se pa še ni začela.

Podrobnejši konjunktorni in sezijski razvoj, absolutni in relativni posameznih industrij kaže naslednja tabela:

v primeri

Industrijska skupina	Povprečno štev. zav. delavcev v l. 1934	z januarjem 1934	z decembrom 1933
Gradnja železnic, cest in vod. zgr.	1905 + 538	—	276
Tekstilna industrija	11499 + 2081	—	210
Gradnja prevoznih sredstev	284 + 42	—	7
Kemična industrija	1608 + 229	—	19
Poljedelstvo	583 + 57	—	31
Industrija tobaka	963 + 92	+	3
Občinski obrati	1409 + 129	—	5
Industrija papirja	1848 + 110	—	19
Grafična industrija	1142 + 65	+	4
Industrija kože in gume	1514 + 69	—	52
Denar. in zavar. zavod in samost. pis.	573 + 19	+	11
Hišna služinčad	8367 + 169	—	15
Gozdno-žagarska industrija	5329 + 105	—	293
Industrija kamenja in zemlje	2291 + 38	—	604
Industrija hrane in pijače	3613 + 40	—	29
Gostilne, kavarne in krčme	2858 + 2	+	22
Kovinska industrija	6065 — 104	—	148
Higijena	1584 — 74	—	25
Oblačilna industrija in čiščenje	3953 — 231	—	393
Zasebna prometna podjetja	783 — 53	—	28
Gledališča, svob. poklici in razno	1126 — 80	—	12
Centrale za proizvod. sile in presk. z vodo	482 — 38	—	35
Predelovanje kože in njenih surog.	2794 — 331	—	464
Javni promet	502 — 68	—	46
Trgovina	3287 — 669	—	99
Industr. za predel. lesa in rezbar.	3110 — 703	—	206
Gradnje nad zemljo (visoke gradnje)	1114 — 707	—	640
Skupaj	70591 + 731	—	3614

ŠTIRIDNEVNIK V USA

Voditelj ameriškega modrega orla, general Johnson namerava te dni sklicati h konferenci voditelje glavnih ameriških industrij, da bi pristali na uvedbo štiridnevnega delovnega tednika. Uvedba tega dnevnika je potrebna, ker je danes še okoli deset in pol milijona ljudi brez posla, okoli 4 milijone delavcev pa je le začasno zaposlenih ter bo velik del njih v kratkem času brez posla. Če bi se uvedel štiridnevnik, bi se moglo v kratkem zaposliti okoli 5 milijonov delavcev.

Po svetu

V narodni skupščini se je začela v ponedeljek načelna razprava o državnem proračunu za leto 1934/35. Seje skupščine se je udeležila vsa vlada z ministrskim predsednikom Uzunovićem na čelu. Poročilo finančnega odbora je prečital poročevalec dr. Gavrilović. Nato je podal finančni minister Djordjević v obširnem ekspoziju smernice vladne finančne politike.

Skupščina je soglasno sklenila, da se izroči posl. Kadić sodišču. Policija je zapolnila vse beglučke obveznice, ki so bile last posl. Kadića in ki so se nahajale v neki sarajevski banki.

Rekonstrukcija rumunske vlade je bila izvršena. Minister za delo Dimitriu in kmetijski minister Ciprianu sta odstopila. Za kmetijskega je bil imenovan dosedanji trg. minister Sasu, ministrstvo za delo pa je prevzel bivši župan Bukarešte Costinescu. Za ministra brez listnice je imenovan Xeni. Vsi trije ministri so bili intimni sodelavci pok. Duke.

Bolgarski kralj Boris je obiskal zun. ministra Barthouja, ki je izjavil, da sta razpravljala zlasti o avstrijskem vprašanju in o Balkanu. Bolgarska sicer še ni podpisala balkanskega pakta, a more to storiti, kadar bi le hotela.

Ministrski predsednik Mušanov je izjavil, da bo v kratkem podpisana veterinarska konvencija med Jugoslavijo in Bolgarsko.

Novo grupiranje političnih strank se pripravlja na Bolgarskem. Zemljodelci skupine Zaharijeva nameravajo skupno s pristaši pok. Ljapčeva ustanoviti nacionalno-demokratsko sredino, ki naj bi bila naperjena proti sedanji vladni večini in proti diktaturi, ki jo pripravljajo cankovisti.

Obnovitev habsburške monarhije postaja vedno bolj jasen cilj Dollfuss-Feyeve vlade in v dokaz teh stremeljenj navajajo listi ta dejstva: Knez Starhemberg je obiskal v Belgiji Zito in Otona. Stare plemiške naslove nameravajo obnoviti v Avstriji, Dunaj je dobil nazaj stari grb, cesarskega dvoglavega orla, v Mürtzschlaggu so zopet postavili spomenik Frana Jožeta, spomenik republike na Dunaju pa so zakrili, zakon o prepovedi naselitve Habsburžanov v Avstriji bo odpravljen in vrnjeno jim bo premoženje.

Po rapalski pogodbi je Italija obvezana, da se upre obnovitvi Habsburške monarhije, kar listi posebej poudarjajo z ozirom na govornice, da je Mussolini za povratek Habsburžanov v Avstriji.

Italijanski prestolonaslednik Umberto obišče bivšo cesarico Zito in nadvojvoda Otona.

Državni podtajnik Suvich se je vrnil iz Budapešte na Dunaj. Kakor poročajo listi, ni dosegel v Budapešti pravega uspeha, ker se sklenitev carinske unije med Avstrijo, Madjarsko in Italijo še ni dosegla. Pa niti v političnem pogledu ni prišlo do popolnega sporazuma.

Namen Suvichevega potovanja v Budapešto je bil samo ta, kakor se sedaj oficijalno zatrjuje, da se doseže tesnejše gospodarsko sodelovanje med Avstrijo, Italijo in Madjarsko. Zaradi tega sodelovanja pa da se Mali antanti ni treba razburjati.

Italijanski načrt politične hegemonije nad Avstrijo in Madjarsko je naletel v Berlinu na močan odpor in opaža se, da se je začela politika Nemčije približevati politiki Male antante.

10.000 mož avstrijske legije, popolnoma oboroženih, je baje na bavarski meji pripravljenih za vpad na avstrijsko ozemlje, če bi avstrijska vlada pristala na povratek Habsburžanov.

Nad 1400 dunajskih soc. demokratov pride pred sodišče. Soc. demokrati voditelji, katerim ni mogoče dokazati nobene krivde, pa bodo zaprti v koncentracijska taborišča.

Vodstvo avstrijske kršč. socialne stranke se je izreklo za razpust stranke le pod tem pogojem, da se razpusti tudi Heimwehr, ki je danes tudi politična organizacija.

Vlada Doumerguea se pošteno trudi, da razsvetli vse afera, ki so prišle v zadnjem času na dan. Toda njena prizadevanja še niso imela pravega uspeha. Niti visoka nagrada 100.000 frankov za razjasnitev umora preiskovalnega sodnika Princea ni pripomogla k razjasnitvi položaja.

Napetost med Japonsko in Rusijo je popustila in se v kratkem obnove pogajanja zaradi odkupa vzhodno-kitajske železnice.

21 civilnih letališč ima Češkoslovaška, poleg celega števila vojaških.

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 22. februarja se je njeno stanje v zadnjem tednu spremenilo tako-le (vse številke v milijonih Din):

Kovinska in devizna podloga se je zmanjšala za 16.6 na 1.852.4 in sicer se je zlata zmanjšala za 30.2 na 1.764.7, valutna se je povečala za 0.26 na 0.37, dočim se je devizna povečala za 13.3 na 87.2.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se zmanjšale za 5.7 na 82.1, vsota kovanega denarja v niklju in srebru pa se je povečala za 18.9 na 318.2.

Posojila so padla za 0.47 na 1.972.4 in sicer so se eskontna povečala za 0.2 na 1.676.6, lombardna pa so padla za 0.7 na 295.7.

Prejšnji predjemi državi so se povečali za 0.17 na 1.717.2, vrednost rezervnega fonda pa za 1.8 na 65.3. Razna aktiva so se zmanjšala za 29.7 na 108.6.

Na pasivni strani izkazuje rezervni fond neznatno zmanjšanje na 85.7, drugi fondi pa neznatno povečanje ter znašajo 13.8.

Obtok bankovcev se je znižal za 22.4 na 4.161.7, **obveze na pokaz** pa za 22.4 na 1.047.5, **obveze z rokom** pa za 28.5 na 1.078.9.

Razna pasiva pa so se povečala za 37.5 na 327.3.

Zlato in devizno kritje se je znižalo od 35.60 na 35.55%, samo zlato pa od 34.19% na 33.87%.

Adria prašek je boljši

DEVIZNA POLITIKA ITALIJE

Banca d'Italia je povečala kontrolo v trgovini z devizami. Kupčevanje z devizami je v bodoče dovoljeno le v strogo določenih urah in na borzi. Bankam je dovoljeno, da zaračunavajo od deviznih kupčij 2% provizijo. Arbitražni posli so dovoljeni le v omejenem obsegu.

*

Na obnem zboru Narodne banke dne 4. marca se bo izvolil ves upravni odbor, ker so vsi člani uprave demisionirali.

Mestna hranilnica v Novem Sadu je sestavila bilanco za l. 1933. Njen skupni promet je znašal 535.2 milijonov. Hranilne vloge so znašale 34.1 milijonov. Hranilnica je v l. 1933 izplačala 9.8 milijonov vlog, a dobila tudi mnogo novih vlog, da so se vloge znižale le za 4 milijone. Čisti dobiček znaša skoraj 400.000 Din.

Hranilne vloge v bolgarskih zasebnih denarnih zavodih so znašale koncem leta 1925 299 milijonov levov, l. 1927 že 508, l. 1929 684, l. 1931 1199 in lani 1461 milijonov levov.

Angleški finančni minister je izjavil, da ameriško-angleška pogajanja zaradi stabilizacije valut še niso aktualna, ker bi bila v sedanjih razmerah čisto brezuspešna.

Zavod za reeskont z ustanovno glavnicco 100 milijonov Kč ustanove na Češkoslovaškem. Država bo garantirala za zavod v višini do 500 milijonov Kč.

17 novih delniških družb z ustanovnim kapitalom 31.1 milijonov zlotov je bilo lani ustanovljenih na Poljskem.

Banque de Bruxelles izkazuje 40.12 (lani 43.27) milj. fr. dobička. Dividenda v višini 125 frankov neizpremenjena. V bilanci izkazuje banka 102.000 delnic Češke eskomptne in kreditne banke v višini 200 milijonov frankov.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrolji in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Seleburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Za zgraditev zasavske ceste

Nad vse hvalevredna je iniciativa sreske organizacije JNS v Litiji, da je sklicala sestanek interesentov za zgraditev obsavske ceste. Kako zelo je potrebna ta cesta, smo na tem mestu že večkrat poudarjali in zato nam je le v zadoščenje, če se približujemo uresničenju tega važnega projekta.

Udeležba na litijskem sestanku je bila naravnost odlična. Od senatorjev sta se udeležila sestanka dr. Vladimir Ravnihar in dr. Rajar, od narodnih poslancev se je udeležil sestanka Dermelj, od banovinskih svetnikov pa Birolla iz Zagorja, Ravnihar iz Radeč, Krulej iz Sevnice in dr. Roš iz Laškega. V zelo lepem številu so se udeležili sestanka tudi naši inženjerji, tako projektant inž. Pavlin in inž. Leskovšek in inž. Dimnik.

Sestanek je otvoril v imenu litijske organizacije župan Lajovic, ki je naglašal, da je zasavska cesta življenjskega pomena za Dravsko banovino. Z zadoščenjem je omenil, da je županska zveza sklenila, da votira ves gradbeni sklad za zgraditev zasavske ceste. Zasavska cesta se mora zgraditi, ker je to tako v interesu države ko vsega prebivalstva Dravske banovine. Naša dolžnost do naroda in države nam nalaga zato, da ne odnehamo, dokler ne dosežemo zgraditve zasavske ceste. Za predsednika sestanka je bil nato izvoljen senator dr. Rajar.

Tehnično poročilo o novi zasavski cesti je podal inž. Pavlin, ki se že leta dolgo neumorno trudi, da pride že enkrat do uresničenja te prepotrebne ceste. More se reči, da pripada njemu glavna zasluga, če je danes vprašanje zasavske ceste že prišlo tako daleč, da se more že govoriti o realizaciji te prepotrebne ceste. Upamo pa, da se bo kmalu tudi začelo z graditvijo nove proge.

Projektant inž. Pavlin je nato podal obširen opis nameravane ceste. Nova cesta bi šla od Laz do Radeč in bi bila dolga približno 48 km, veljala pa bi približno 65 milijonov dinarjev. Cesta bi se zgradila kot glavna avtomobilska cesta in bi potekala vseskozi na desnem bregu Save. Cesta bi odgovarjala vsem zahtevam. Njen vzpon bi bil neznamenit in bi znašal največ 4‰. Tudi nobenih velikih ovinkov ne bi imela cesta. Protiplazovom in povodnjim bi bila cesta popolnoma zavarovana, a bi tudi v primeru vojne nudila varnost. Posebne važnosti je, da cesta ne bi šla skozi obljudene kraje in bi zato mogli avtomobili vedno voziti s polno hitrostjo. Pač pa bi bila cesta zvezana z dovoznimi cestami in prehodi čez Savo z vsemi večjimi kraji in zlasti z vsemi železniškimi postajami. Zasavska cesta je za ves naš notranji promet največje važnosti, ker bi bila ena glavnih zvez med Ljubljano in Zagrebom. Prav tako velik pa je tudi njen socialni pomen. Kajti z zgraditvijo zasavske ceste bi bilo skozi dve do tri leta zaposlenih povprečno 1500 delavcev. Že samo v tem je tako močan argument za novo cesto, da se ne sme več odlašati z njeno graditvijo. Tem manj, ker tudi finančno vprašanje ni tako težko, da se ne bi moglo v kratkem zadovoljivo rešiti.

Po poročilu inž. Pavlina se je razvila živahna debata, v kateri se je soglasno poudarjala nujna potreba zasavske ceste. Izvoljen je bil poseben akcijski odbor, ki bo skrbel, da se prične zasavska cesta tudi graditi. Upamo, da bo imel akcijski odbor lahko delo, saj je cela vrsta najtehtnejših argumentov, ki zahtevajo zgraditev te ceste, niti enega pa ne, ki bi le malo opravičeval zakasnitev rešitve tega v resnici perečega vprašanja.

Zasavska cesta mora postati resnica!

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je razvil sistematično akcijo, da zainteresira tuje uvoznike za naše blago, zlasti uvoznike, ki še niso v trgovinskih stikih z našo državo ali pa so imeli le začasne stike. Odziv tujine na akcijo Zavoda je odlična in so bile že dosežene nove trgovinske zveze naših producentov s tujimi uvozniki. Da bi se čim bolje izkoristil naslovni material Zavoda in da se nudi tujim uvoznikom čim bolj uporaben ponudbeni material, poziva Zavod naše interesente, da mu pri sklicevanju na številke tujih povpraševanj, pošljejo tudi konkretne ponudbe, ki naj obsegajo te podatke: Točno označbo vrste blaga in embalažo po tržnih uzaneh, razpoložljivo količino blaga, ceno, ki naj bo po možnosti kalkulirana ali cif uvozno pristanišče ali franko naša mejna postaja, plačilne pogoje in rok dobave. Obnem naj pošljejo tudi vzorec, če to zahteva ponudbeni predmet. Zavod bo, če na podlagi te ponudbe sporočil interesentu, če ima njegova ponudba upanje na uspeh in bo v tem primeru spravil ponudnika v direktno zvezo s tujim uvoznikom. Pripominjamo pa, da Zavod ne prevzema nobenih jamstev za boniteto tujih tvrdk.

Les in lesni izdelki:

123 — Bombay — zastopnik za indijski trg;
124 — St. Gallen — oglje.

Razni kmetijski proizvodi in zdravilne rastline:

125 — Milan — koruzna moka za živalsko krmo!
126 — Nimes — suhi peclji od višenj;
127 — Berlin — vino in slivovka;

128 — Göteborg — povrtine, sadje in rdeča čebula;
129 — Newyork — bolhač v cvetu in prahu;
130 — Solun — zastopnik za fižol in seme od mandljev;
131 — Dunaj — arpadžik;
132 — Tešin — rožmarinovo listje;
133 — Trnava CSR — korusa-cinkvanti;
134 — Dunaj — arpadžik;
135 — Firenze — zastopnik za kokalj.

Zivina in krznarstvo:

136 — Marseille — suhe kože od volov in bivolvov;
137 — Marseille — zastopnik za suhe kože od volov in bivolvov.

Rudarstvo in podobno:

138 — London — razni interesenti za barit.
Razni industrijski in podobni predmeti:
139 — Valletta-Malta — nogavice, posoda iz aluminija;
140 — Berlin — volnene mehanično izdelane preproge;
142 — Amsterdam — zastopnik za gume, pletene in šivane rokavice;
143 — Kairo — železne cevi za kanalizacijo, svinčena volna, katranirane vrvi.

Razno:

144 — Gradec — interesenti za mineralno vodo;
145 — Amsterdam — zastopnik za volnene trake, gumirano blago in razno trikotažo;
146 — Valletta-Malta — razni proizvodi.

Žalostna kronika

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo to okrožnico o otvorjenih in končanih konkurzih in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 11. februarja do 20. februarja 1934.

A. OTVORJENI KONKURZI.*

Drinska banovina: Perković Antonije za puščina, trgovec, Brčko.

Dunavska banovina: Morgenstern Iso, trg. z usnjem, Novi Sad.

Moravska banovina: Gligorijević V. Slavko, trg. Bagrdan.

Vardarska banovina: Džikić D. Uroš, trg., Vlasotinci; Romanović Osman, trg., Gnjilane; Svetijević Blagoje, trg., Bitolj, Ulica generala Božanovića 12.

Beograd, Zemun, Pančevo: Miljković Milivoj, trg. platna in preprog, Beograd.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE.

Savska banovina: Ferrus d. d. za industrijske proizvode, Zagreb; Kohler Aleksander, Osijek.

Drinska banovina: Pazić Djordjo, Brčko; Stojković Nikola, kapelnik, Sarajevo; Trifković Rade, Brčko.

Dunavska banovina: Hodovanja Andrija »Nameštaj«, Novi Sad; Knisl Jakob, neprotokolirani trgovec, Indija; Mandl L. (Leopold), trg., Novi Sad; Najman Jovan, mlinar, Rumenka.

Beograd, Zemun, Pančevo: Andrejević i Grujić, Beograd, Knez Mihajlova ul. 6.

C. KONČANA KONKURZNA POSTOPANJA.

Savska banovina: Uzelac Branko, trg., Vrhovine.

Vrbaska banovina: Barjaktarević Abdulah, Teslić.

Drinska banovina: Petrović Aleksander, trgovec, Valjevo.

Zetska banovina: Hrvatska vinogradarska zadruga s. o. j. za Bročno i okolico, Čitluk.

Dunavska banovina: Goldberger Ladislav, Vel. Bečkerek; Gomboš Imro, trg., Sombor; Joanović M. i sin in Milenko Joanović, Vel. Kikinda.

Moravska banovina: Gjorgjević Svetislav, trg., Aleksinac; Letić Mihajlo, Negotin; Mitrović Mihajlo, tkalec, Jagodina; Vidanović Milivoj, trgovec, Niš.

Vardarska banovina: Nikolić Milan, Vranšte; Ristić Mihajlo, knjigarnar, Bitolj.

D. POTRJEJENE PRISILNE PORAVNAVE.

Dunavska banovina: Šlajher Henrik, trg., Mariolana.

Zetska banovina: Narat Vinko, trg., Vitanje.

O p o m b a : Vsi podrobni podatki se izvedo v tajništvo društva.

* Podatke za Dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti.

ČEŠKOSLOVAŠKO - FRANCOSKA TRGOVINSKA NESOGLASJA

Češkoslovaško-francoska trgovinska pogajanja so bila prekinjena in čl. delegacija se je vrnila iz Pariza v Prago. Vsled znižanje zlate vrednosti Kč je francoska vlada zahtevala, ali da pristane Češkoslovaška na uvedbo 10 odstotne dodatne takse na vse čl. uvozne predmete ali pa da se znižajo češkoslovaški kontingenti za eno četrtino. Prvo zahtevo je čl. delegacija odbila, ker ni zahtevala Francija podobne dodatne takse niti od ene države, ki je zmanjšala vrednost svoje valute. (Protiv Angliji uvedene posebne carine je na angleški protest opustila.) Prav tako pa je zavrnila tudi zahtevo po znižanju kontingentov, ker je Češkoslovaška itak že pasivna v trgovini s Francijo. To stališče je zavzel tudi Svaz industrialeev. — Vseeno pa upajo, da pride do soglasja, ker je dr. Beneš ob svojem zadnjem bivanju v Parizu že pripravil tla za nova pogajanja.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Vzgladna povečnost

Mnogo tožimo, da ni pri nas tako, kakor bi moralo in kakor bi tudi moglo biti. In marsikatera pikra pade zato na naslov naših uradov. Očitek na ta naslov pa je le do polovice upravičen, ker nobenega dvoma ni, da bi tudi naši uradi poslovali bolje, če bi v zasebnem življenju vladala vedno red in natančnost. Kajti tudi uradi so produkt svoje okolice in če ni ta na višku, tudi uradi ne morejo biti.

Da pa ni v javnosti reda, je predvsem kriva ona površna lahkomišelnost, ki je skorajda svojstvena mnogim našim ljudem. Njih geslo je, da je itak vse vseeno in če se ne bo zgodilo vse tako, ko treba, se bo pa zgodilo malo manj pravilno. Saj je na vse zadnje le vse vseeno.

Kadar pa vlada takšno geslo, potem ni čuda, če se dogajajo takšne gorostasnosti, kakor jih moremo čitati n. pr. v »Politiki« prav pogosto. Za danes par sočnih primerov.

Neko šumarsko združenje je izdalo koledar, ki je čisto gotovo edinstven na svetu. Kajti v tem koledarju pada veliki petek na soboto, velika sobota na nedeljo in velika nedelja na ponedeljek!

Neki ilustriran list, ki izhaja v Beogradu, je pričel izdajati ilustrirani leksikon, ki objavlja na strani 412. to-le:

Tegethof Viljem (1827—1871), ameriški general, ki je potolkel italijansko brodogradnjo pri Vilsu 1866.

Da je »Vils« morda le tiskovna napaka, toda kje je tisti škrt, ki je iz Mariborčana Tegethofa napravil ameriškega generala! Neki državni urad iz Južne Srbije piše nekemu drugemu drž. uradu v Zemunu pod tem naslovom:

»Dekanu poljoprivrednog-mušskog fakulteta v Zemunul«

Seveda je napaka le malenkostna, ker bi mesto »muškog« moralo biti »šumskog«. Ali baš v tej površnosti je vse zlo, tudi gospodarsko zlo, ker se zaradi te površnosti zapravlja čas, denar in otežkoča vse poslovanje.

Nekateri slovenski listi so pred kratkim z ogorčenjem poročali, da je avstrijska vlada prepovedala »Koroško domovino« in da so sedaj koroški Slovenci brez svojega glasila. Toda »Koroška domovina« sploh nikoli ni bila glasilo koroških Slovencev, ker je bila glasilo koroških nemškutarjev. »Koroški Slovenec«, ki je edino glasilo Slovencev, pa izhaja še naprej.

In podobnih iz površnosti porojenih nečestnosti bi lahko našli cele kupe. Ali je potem čudno, če ne gre tako, kakor bi moralo iti! A ne bi začeli tudi pri sebi malo popravljati, mesto da bi se jezili na druge?

KLIČEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvaja se
najsolidneje

KLIČARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

PRIDOBNA POTNIKOV

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal to pojasnilo. Kadar potujejo lastniki produktivnih (obrtinskih) obratov, katerih dohodek podleži pridobnini, po poslih svojega obrata kot agenti in trgovski potniki, tedaj se od njih po čl. 59. zakona o neposrednih davkih ne pobira pridobnina, če dokažejo, da so za svoj obrat že obremenjeni s pridobnino in da to v redu plačujejo.

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1934

začne 4. marca

33 1/3% popusta v vožnji na nemških železnicah!

Vsa obvestila daje:

Ing. G. TÖNNIES, LJUBLJANA, Dvořakova 3/II.
ali Zvanični biro lajpciškog sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33

Dobava-prodaja

Gradbeni oddelek Direkcije v Ljubljani sprejema do 2. marca ponudbe o dobavi telefonskega materiala. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 1. marca ponudbe o dobavi 10.000 kg portland-cementa; do 8. marca pa o dobavi 4000 kg bencina, raznega kovaškega in zidarskega orodja, 100 metrov gradla za zastore, 50 vrvic za zastore, 140 krtač, 300 kg lanenega firneža, 30 kg raznega laka, 5 kg aluminijeve bronze, 25 litrov špirita, 400 kilogramov vijakov za spojke, 1000 kg vijakov z maticami, 200 kg cinkovega belila, 200 kg sadre, 800 kg raznih barv, 500 kg glin, raznih naprav za štedilnik, vodovodnih pip, staufferjevih mazalic, okvirjev za žage itd.

Gradbeni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 2. marca ponudbe o dobavi 250 m bločnega kabla, 100 žicovodnih kolov, 400 kg bločnih verig, 4000 spojnih vijakov, 20.000 tirnih žebeljev. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 28. februarja ponudbe o dobavi 150 m³ jamskega lesa.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 5. marca ponudbe o dobavi električnega materiala.

Dobava drv in premoga. Dne 5. marca bo pri Intendanturi Drinske divizijske oblasti v Valjevu javna ustmena licitacija za dobavo 6000 m³ drv in 380 ton premoga; dne 6. marca pri Komandi mesta Šabac za dobavo 2800 kubičnih metrov drv in pri komandi mesta v Vinkovcih 1390 kubičnih metrov drv in 50 ton premoga; dne 12. marca pa pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani za dobavo 5560 kubičnih metrov drv. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.)

Zunanja trgovina

Med Češkoslovaško in sovjetsko Rusijo se prično v kratkem pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe.

Francosko-angleški trgovinski konflikt bo najbrže v najkrajšem času likvidiran, ker smatra angleška vlada francoski odgovor za pripravno podlago za nova pogajanja.

Avstrija je izvozila v l. 1933 621.000 meterskih stotov magnezita (1932: 332.000), grafitu 106.000 (80.000) in kaolina 167.000 (121.000).

Carino na lečo, grah, fižol in mak name-rava povišati Avstrija.

Špansko-italijanski kartel živega srebra, ki kontrolira več ko 70 odstotkov vse produkcije, je bil podaljšan za tri leta.

500 ameriških tvrdk se je prijavilo novi ameriški izvozni banki, da hočejo stopiti v trgovinske stike z Rusijo.

Na Poljskem je bilo doslej po kartelnem zakonu prijavljenih 186 kartelov.

Tekstilna industrija na Češkoslovaškem bo morala v bodoče od vseh javnih dobav plačevati po 10%, ki se bodo uporabljali za pospeševanje gojitve lanu.

Chrysler avtomobilov je bilo lani prodanih za 238.7 milijonov dolarjev, to je za 75 odstotkov več ko v letu 1932.

Mednarodni borzni indeks

Gibanje tečajev na velikih mednarodnih borzah je bilo v preteklem tednu neenakomerno, kakor se vidi iz teh števil:

Koncem	2. 1.	27. 1.	3. 2.	10. 2.	17. 2.
1927 = 100%			1.9	3.4	
London	73.7	75.3	73.2	74.2	75.8
Pariz	59.9	58.9	58.9	60.3	59.9
Berlin	28.9	29.0	30.0	30.4	30.8
Praga	57.0	57.3	58.9	62.0	61.3
Bruselj	29.4	29.5	29.4	29.3	28.9
Amsterdam	33.7	35.2	35.2	35.2	35.0
Stockholm	11.3	11.8	12.0	12.3	12.9
Carinh	44.4	44.1	44.9	45.1	44.6
Dunaj	26.9	29.3	29.3	29.3	30.2
New York	63.5	63.6	66.6	65.7	67.4

Na podlagi tečajev na desetih svetovnih borzah izračunan mednarodni borzni indeks se je dvignil v preteklem tednu od 44.4% na 44.7%, dočim je znašal v istem času lani le 41.7%.

»GLASNIK ZAVODA ZA POSPEŠEVANJE ZUNANJE TRGOVINE«

Izšla je 6. številka te naše odlične gospodarske revije s to vsebino: Spremembe v gospodarski politiki Nemčije — Gospodarske razmere posameznih držav. — Posledice nove ameriške gospodarske politike — Pregled tujih trgov: avstrijskega, italijanskega, nizozemskega, uvoz alkoholnih pijač v USA, uvoz jajc v Svico. — Trgovinsko politične in carinske vesti. — Gospodarska vprašanja in dogodki: francosko-angleška carinska vojna, organizacija izvoznih kreditov v Češkoslovaški, bodočnost madjarsko-avstrijskih gospodarskih odnosov, uvedba žitnega monopola na Madjarskem, novi grško-turški trgovinski sporazum in sporazum o izvozu svinj po naših zadrugah na Češkoslovaško. — Gibanje zunanje trgovine: nemška zunanja trgovina v letu 1933, švicarska zun. trg v l. 1933, zunanje trgovine Poljske in Bolgarske v letu 1933, nazadovanje uvoza svežega sadja in povrtnine v Nemčijo, izvoz rumunske živine v l. 1933 in trgovinska bilanca Madjarske v l. 1933. — Statistične vesti — Prometne vesti — Razstave in sejmi — Male vesti — Cenik za zavarovanje valute in povpraševanje po našem blagu v tujini.

»Glasnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine izhaja trikrat na mesec in velja za vse leto 200 Din. Naroča se pri Upravi »Glasnika«, Beograd, Ratnički dom.

RAZNO

Deputacija jugoslov. in čl. Sokola je prišla v Sofijo zaradi vstopa »Junaka« v zvezo slovanskega sokolstva. Splošno se sodi, da bodo pogajanja uspešno zaključena.

Zagrebska občina namerava prodati 20 stanovanjskih hiš, ker so pasivne.

Dolгови naših narodnih gledališč znašajo skupno 16.24 milijonov Din, sicer je dolžno zagrebsko gledališče 8.5, beograjsko 5 in ljubljansko 2.74 milijonov Din.

Proizvodnja piva je v naši državi od 700.000 hl v l. 1932 padla na 230.000 hl v l. 1933.

Pri avtomobilskih tekmah v Rosariu v Argentini je dirkalni avtomobil zavozil med gledalce. Pet ljudi je bilo na mestu ubitih, 18 pa nevarno ranjenih.

Kongres V. M. R. O., glavne organizacije makedonstvujuših, ki je čisto v rokah Vanče Mihajlova, se je začel 2 dni v Sofiji. Vlada je dovolila vsem udeležencem kongresa 75% popust na železnicah.

15 bolgarskih rodbin iz petriškega okraja je vsled nezaslišanega terorja mihajlovištinah makedonstvujuših prebežalo v Grčijo.

Avtomobilsko cesto London—Pariz—Carigrad nameravajo zgraditi. V bolgarskem proračunu je že vnešena posebna vsota za zgraditev te ceste na bolgarskem ozemlju.

Na letališču »Orbeletto« se je ponosno čel italijanski hidroavion. Oba pilota sta bila ubita.

Nova afera razburja Francijo. Socialistični listi so odkrili, da je uprava podzemne železnice izdala nekaterim pariškim obč. svetovalcem in nekaterim večjim listom 37 milijonov frankov podkupnine, da bi se koncesija znova oddala sedanji družbi.

Angleška vlada bo prepovedala nošnje črnih srajc, ker je prišlo zaradi teh srajc ponovno do uličnih pretepov med fašisti in njih nasprotniki.

Adria prašek je boljši

Posebni vlak v Maribor bo vozil iz Ljubljane v nedeljo, dne 11. marca ob 6. uri zjutraj. Povratek v Ljubljano ob 22. uri zvečer. Cena vožnje v Maribor in nazaj znaša 50 Din. Udeleženci se sprejemajo od Ljubljane do Celja iz vseh postaj, kjer lahko vstopajo in ob povratku izstopajo. Prijave sprejema pisarna »Putnik« v Ljubljani in pisarna »Boj« v Ljubljani, Kolo-dvorska ulica 8 do najkasneje dne 3. marca. — V Mariboru se bo vršil ta dan Invalidski kongres in zbor »Združenja Borcev Jugoslavije«. Ta velika manifestacija bojevnike solidarnosti in jugoslovanske državne misli na naši severni meji bo združila gotovo vse, kar čuti za državo, tako, da bo posebni vlak iz Ljubljane v nekaj dneh razprodan! Prijavite se takoj, da bo udeležba čim večja in manifestacija popolna!

Program ljubljanske radio postaje

Sreda, dne 28. februarja: 12.15: Operni zbori na ploščah. 12.45: Poročila. — 13.00: Cas, koračnice v reproducirani glasbi. — 18.00: Komorna glasba, Radio kvintet. — 18.30: Radijski orkester. — 19.00: O socialni vzgoji (dr. Stanko Gogala). — 19.30: Literarna ura. Radio intervju z Vombergarjem. — 20.00: Klavirski koncert ge. Rusa s spremljevanjem Radio orkestra. — 20.45: Pevski koncert zboru »Ljubljanski Zvon«. — 21.20: Fantje na vasi. — 22.00: Cas, poročila, reproducirani odlomki iz zvočnih filmov.

Četrtek, 1. marca: 12.15: Reproducirani orkestralni koncert. — 12.45: Poročila. — 13.00: Cas, slavni pevi v reproducirani glasbi. — 18.00: Nega bolnika (ga. Hočevar-Megličeva). — 18.30: Srbohrvaščina (dr. Rupel). — 19.00: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). — 19.30: plošče po željah. — 20.00: Prenos iz Zagreba. — 22.00: Cas, poročila Radio-jazz.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Torek, dne 27. februarja: Zaprtlo.
Sreda, dne 28. februarja: Konec poti. Red Sreda.

Opera, začetek ob 20.

Torek, dne 27. februarja: Ples v Savoju. Red B.
Sreda, dne 28. februarja: Zaprtlo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, dne 27. februarja: Zaprtlo.
Sreda, dne 28. februarja: »Mala Floramye.« Gostovanje g. Marice Lubljeve. Znižane cene.

Veletrgovina kolonijalne in špicerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlekih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postržba! — Zahtevajte cenik!

Trgovci in industrijci!

Trgovski

list

se priporoča za
inseriranje!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.